

Wichelen 1.256a.

1. az dē kikēs nē stækfo.gēl zin - zēn zē sXō.
2. mē.nē vrmt ε-ŝ dē blumēn gō gitn
3. tē.gēwōrēX spm: zē nīmī.ēr as mē mafin:
4. spētñ es lastēX wærk
5. ǝp dā sXīp kre.gē zē bēsXæ.mēld bryr.ēt
6. dēn tē.mērman ē. nē splētēr m zēnē vījēr
7. dē sXīpēr lækte zēn lē.pēn af
8. m di fabrik es niks tē zin
9. kōm i. ki.ntjē - kōm
10. bu.ēs tapt ũ.nš fi.r pi.ntēm bir | pintjēs |
11. brēñd ũ.nš twi.ē kilo krikēn | krikskēs |
12. zēmē mejālder vē.vēn drē. litērs wēn ΔtXē-drōñkēn
13. æ dri.ēgdē nōr mē. mē nē klīpēlē
14. ik ε-m zēnē knin gēzin
15. yastlō.vēt wār ni fe.l mīr gēvīrt
16. iŝ bēm blē.ē dak mejālder ni mē.gēgō.ēn ēm bē-n
17. kēn ēmīkēt nī gēdō.ēn - zalē mu.āt
18. (wi ē.nt Xēdu.ān) ndi:ēn di.dēr afkū.mt
19. ēn spmēkōp - spmēkōpēnēt - nē kōpjo.gēr
20. muits (*platter*) - of : mats - sXō. - wi.ē (*om te grazen*) - of : mē:ēsñ (*vloeimeerschen - voor het hooi*) - tyēyērēsmbryr.ēt - ǝ:λ - nē pōēt - nē zomērvō.gēl
21. di.ē kē.rl de. gil dē wē.ērlt fē-Xtn
22. ik sal ǝ. pī.ērlikēs Xē.vēn
23. ējēlant - du vē.l ā.ē sXē.pēn afbrē.kn
24. æ ē. fazēlē.vēnēki.ēr ēn bē.t Xat
25. gē. mē. twi.ē bri:ē sti:ēn: - bri:ēr - dē britstē
26. dā stū.mbelt stō.tēr nīmī:ēr
27. di. man ē.d ē le.vēn - gēlēk nē gryr.ētñ i:ēr
28. lysefē.ēr ε-z in dne.mēl ni Xēble.vēn
29. dē sXō.lki.pērñ ēmē mētē mī:ēstēr nōēr dē zi:ē gēwēst
30. ik ēj kēn tōX nī kumēn i:ēr dak Xēri:ē bēn
31. dē bi:ēstñ drījkē gi:ērñ lē.zōpu.rdrā.ñk
32. æ. kē.n.i Xō wē.rkēn æ ē pē.n i zē.ñ kē.l
33. stēk ē.nš nē stē.l m dim basēm
34. ni:ē - mētē kē.gēls wārter nīmē gēspelt
35. ē.lā - ik ēm al twi.ē ki:ērñ ǝp ǝ. gērūpēn
36. di. pīr.ēr es ni rē.p - dē zit nug ēn wītē kērn m
37. zē zē wē.X nōr tfēlt
38. zē.d ēm i.ēst sē. gē.ld ēlpēn ǝpdun
39. zēn zā.nt ni fē.r brēñēn
40. zēz dē.lēft fan ǝr mēlkwē.t
41. dē mā.n mu sē.n vra. bēsXērēmēn
42. m dē sXē.lde zwēmēn es prē.kēlō.s - of : Xēvō.ērlek
43. æ ēz æ.rX - umdatjē stērk es
44. wildēr - of : wājēr (*meer naar Lede toe*) mu.tñ dōēr dēn Δdft fan ē.ēn - ēn galdēr dā.ndērñ Δdft
45. ē.lp nēki.ēr dā bē.d ǝpē.fēn
46. ũnzē mētsēr ēsō vē.t az ē vē.rkēn
47. zē sprīñēn umtēvyrst - vēr nwēti.ñk
48. dēm by.ēmkwī:kēr zal dēm by.ēm afmtn
49. du. nēkīr i.ēstē vā.stēr tu.
50. t̃bēgi.ntē klīpēn - vēr dē vrūmī:s - dy.ēmī:s - t̃lōf (*weekd.*) - dē vēspēr (*zond.*)
51. ēn sprē.ē - pā.tēgērēk - ǝ.pēsprī:ēn - nēm bōtērām bri:ēn
52. dē sadu.ētñ ēmēn dā mēsken ǝr u.ēr afXēsne.n
53. zē vadēr - of : vu.ēr (*plat*) - ē.d ēm zēs jo.ēr lā.ñk lō.ētñōr tsXō.l gō:ēn
54. ik ēn ēm gēzē.t zy lō.ēt lā.ñš twatēr - of : lastwu.ētēr (*wijk dā.ē*) ni tē gu.ēn
55. vē.ēlē vē.ēzn - zidē nife.lā.stīr
56. ē.ērdnē pōtn zēni fe.l wē.ērt
57. dō.vēpō.ēl stō.d m dnē:ērt
58. m mē.ērt ε-st nuX tē kē.t um tē kōtsn
59. di kē.ēs Xē.d ē klē.ēr līXt ē.
60. æ trōk mē tpe.ērt sēnē stē.ērt
61. m diēn tēt kwāmdē galdēr ir alē jo.ērñōr dē kērēmīs
62. dē pō.ētēr zē. dād ũnzi.ēr vulmōkt is
63. gē za.Xt mē wēl mō gē spraktegē mē. ni
64. dē zwālēmēn - zēlē gōn trāXkōmēn
65. gōdē gē vandō.X nī kō.ērtñ
66. ē.tñ zy.k Xī.ērē kō.ēs
67. zēnē muntō.r es kapōt (*bv. van een schip*) - ε zit fērstē:lt
68. tē nē wē.rēmēn dāXēwēst - ēn tīs nē zaXtn ǝ.vēt
69. dā mānēkēn - lyp bārēvuts
70. dēr ε-z nbēst m dē kēnē
71. ik wō. datēm bu:ē nēm brīf brūXt
72. ik ēē pē.n ǝ mēn zērt
73. ikē. mē Xī.ēn dwe.zē mē.nsn ǝmgō.ēn
74. nō.ēr tsXōftē.t spanēwē. tpi.ērt m dē ni. kārē
75. ik ε-m wā. kāsñ - ā.l vā vō.r dnun
76. dē zō.n vān dē kō.nī.ñk ē.d y.k sadō.āt Xōwē.st
77. wētē gē. gi.ēnēm bō.Xmō.kēr wō.n: (*Centr.*) - of : wun: (*naar Schoonaarde toe*) -
78. di ryr.ēzn ēmē lājē djy.rns
79. kēn gēly.vēr nit af | wō:rt |
80. tki.ntjē wā.z dyr.ēt i.ēr dasnt kōstñ dy.ēpn
81. zē.n yr.ērñ ē.n zē.n yr.ēgē lyr.ēpn
82. ǝ.r dōXtēr kēn es mē.jē kārfkēnōr t̃bōs Xō.m brēmbe.zñ trē.kēn
83. dēr es nē spart fan dī li.ēr
84. ā zētē zēn smul ǝ.pēn | kē.l |
85. tfō.lk - zōXt nījā.ndērs - as Xē.āt ε-rñ rē.kdōm
86. Δ.ldeērē mū.nt ε-z dry.ēX fan āndast
87. di wēX lypt krōm - tēz um nastō.ēr - of : lā.ñstō.ēr
88. ikōXt fēr dē klē:n: ēn trōmēlkēn
89. dēm buk ε-s Xēstōrvēn - vān ēj kāsñ m tē slīkēn
90. zē likēn - wās kart ēn gu.t
91. m dē lumēr ε-zd bē.st
92. nē sXātēr mut Xū. kēnē lō.ñkēn
93. zuk nēki.ēr nōr mēn: u.r:t
94. kēn wē.t ni wōr dākēn mut Xō zukēn
95. nē kē.ē kēldēr - of : kē:ļēr (*wijk Bogaard*) es Xū.t fēr t̃bir
96. ik must ǝsēmbly.trījkēn um tē vērklykēn - of : vērstravēn
97. ik mut i.ēst ēt fu.ēr m dē stal vu:rñ
98. mē.m brū:r wās mu.
99. dē mēlŝbu.r mōkt nē gry.ētñ tu:r
100. di.bō.tērmē.lk ε-z dān ēn zy:r - zē.ntre.mē. tērΔX
101. wē zō.n - of : zō.mēn dī pat kēnē vāln ǝp ēn yr
102. æ.z ǝp sē pant - sēky:r
103. æ kum nu:ēt nē mēnytē lō.ēt

104. m ita.ljē zēndēr bærēgēn di vi:r spō:gēn
 105. dārfdē gē dēr ǝp dō:gēn
 106. tē by:ēm emēz ǝ stik fan dē brāxhōvē:ērn
 107. gē mut ūns fō.ln ē.nē kōmē kō:rn - of : nōr
 ūns fō.lnēkir kōmē kē:kēn
 108. ǝ es fa lō.vē gēkōmē me. ēj gu:ē bāzē gē:lt -
 of : me. ēj gu:ē pū.ŋk xē:lt
 109. di dō:r ē:s fam bāk - of : bākēnō:t - xēmō:kt
 110. ē gētra.dē vra. - of : ē gētra. wē:f - mu. kān.ō.ēn
 111. ik ē:m ir gēs xēzū.ēt - mōr twas xi gu. sū.āt
 112. dēm brā:r zē:xt - dat nuχ tē dir ēs um tē bā:ēn
 113. bā:kēn - ik bā:k - gē. bā:kt - ǝ bā:kt - bā:ktjē.
 wē. bā:kēn - ik bā:ktēn - gē. bā:ktēn - ǝ. bā:ktēn
 - wē. bā:ktēn - wēmē gēbā:kēn
 114. bi:ēn - ik bi:ē - gē. bi:ēt - ǝ bi:ēt - wē bi:ēn -
 bi:ēwē. - ik bi:ētēn - ik em gēbu:ēn - bu:ēdn
 zaldēr y:ēk
 115. tēz ǝ klē:n mōr tēz ǝ fē:n
 116. gē kā:nd ir ǝ:rē krē:gēn ǝp dē mēt
 117. ǝ e. xēzē:t - datjē ǝp mē:t. za pē:t.zn
 118. tmē:t.sē zē:t. datjē gēlē.k u:ā
 119. dēr wū:ērn vē:f prē:zn
 120. ūndēr din i:ēk ligē vē:l i:ēkēls
 121. twā:tēr - of : twō:tēr (wijk Boogaard) za
 gō: zu:ēn - tsu:ēd al
 122. tu:ē - es nōχrun tēs nōχ mōrēs xēmō:āt
 123. majōnē:s mō:kē zē mētēn dō:l van: ǝ.
 124. dā bymkēn - zal dōr mu:lōkēnē grū:ēn
 125. dē pastēr e. Xu:ē wē:n
 126. dē datsērs emēn ū.nz a.d Δ.s - afxēbrū:nt - of :
 m brū:nt xēstē.kēn
 127. dē melk spit Δ.tēn ǝ:r van dē ku.
 128. dē kōstēr lat fō:r dē krā:sn
 129. dē tre.mē van dē krāwō:gēn - bā:gēn van
 tXēwixt
 130. sōmēgē mē.nsn snΔ.tēn ǝrt
 131. zē.ēn em blā:d ēj grun gēsle:gēn
 132. dē sō:s es wa flā:.
 133. dē sni:ē lixtik
 134. tēzn i.ēwēxēt xēle:n dāc ǝ. gēzin em
 135. ni.py.ērt wērd nō. ēj grēlē(gā.nse) ni. stat
 136. dun - ik dunt - gē. dunt - ǝ dunt - wē. dunt
 - galdēr dunt - zē. dunt - ik de:nt - gē dent -
 ǝ dent - waldēr dent - galdēr dent - zaldēr
 dent - de.kik da - datjēdē. mō:rn de. - dasnt
 sē. mō:rn de:n
 137. dy.ēpēn - dy:pkli:ēt - dy:pfōnt
 138. dāsn - ǝ dāst - ǝ dāstēn - ǝ e. xēdāsn
 139. bē:m - ik bē - gē. bēnt - ǝ. bēnt - wā:ldēr bē:
 - gā:ldēr bēnt - zā:ldēr bē:m - bi:ntjē. - bū:ntjē.
 - kēm gēbōn:
 140. *Locale landmaten* : ēn ru. = 1/325 ha. ; hier :
Aalstersche roede : 5,54 m² × 5,54 - nā:lf ru.
 - ndāxwā:nt = 100 r. - nā:lf dāxwā:nt
 141. *Waternamen* : dē sXē:ldē - dē malēbe.k -
 tklē:m bēkskēn - dē smulyšbe.k (*Smalisbeek*) -
 dē litse be.k

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is wiXeln

De inwoner heet wiXelē:ēr

Een bijnaam is hier niet bekend.

Aantal inwoners op 31-12-30 : 3.307.

Taaltoestand. Deze gemeente scheidde zich pas in de jaren '60 af van Schoonaarde. De voornaamste wijken zijn : bō:tēruk, waar evenals op 'rimē:ēr en bō:gō:ert nog meer naar het Schoonaardsch wordt gesproken ; bv. wā:r of wā:jēr en gā:r of gā:jēr tegenover wē:ē. en gē:ē. in het centrum. Andere wijken : tā:tārp (Oud dorp) - mar'gu:t (Margoot) - buē.mēn - pō:pēstrō:ēt - ylst - mustrō:ēt (Mosstraat) - ē:lšbrāx - winnk-strō:ēt - dē:ē. ; op deze laatste helt het dialect over naar dat van Lede. Alleen het bestuur van een metaalfabriek spreekt Fransch (inwijkelingen) ; beschaafd Nederlandsch hoort men hier niet.

Sedert den oorlog is het aantal arbeiders zoodanig toegenomen dat zij nu even talrijk zijn als de landbouwers ; zij werken te Wichelen in een metaalfabriek en een weverij, en verder te Schellebelle, Wetteren, Schoonaarde, Dendermonde, Aalst, Brussel en Gent.

Zeglieden. 1. Baeyens Polydoor ; 69 j. ; hier geboren, sedert 1883 hier onderwijzer, thans met rust ; heeft buiten zijn studiejaren en op een jaar dienst te Geeraardsbergen na steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt steeds Wichelsch dialect.

2. De Bruycker Jozef ; 67 j. ; hier geboren ; landbouwer ; heeft steeds hier verbleven ; V. en M. beiden van hier ; spreekt steeds Wichelsch van de wijk Bogaard, dichter bij Schoonaerde en ook bij het Schoonaardsch dialect (cf. in de teksten de varr. van n^{rs} 77, 95 en 121).